

Gezien de grote financiële risico's zou de producer beginnen met deel één, en afwachten of dat voldoende toeschouwers zou lokken. Pas als het stuk deze test had doorstaan, mochten de New Yorkers ook deel twee zien. In de context van de Amerikaanse theatersituatie is *Angels in America* een evenement, want, zo schrijven alle critici, eindelijk is er op Broadway weer belangrijk Amerikaans toneel te zien. (Dit is wat overdreven, want in de jaren tachtig hebben schrijvers zoals David Mamet of A. Wilson ook een onderkomen in een Broadway-theater gevonden.)

Daar iedereen in Amerika loeiend entoesiast is, ben ik met veel verwachtingen naar het stuk gaan kijken. *Angels in America* vertelt drie verhalen: er is de homoseksueel Prior Walter die weet dat hij aan Aids lijdt. Zijn joodse vriend Louis kan zijn ellende niet verdragen, en laat hem in de steek. Prior blijft alleen achter, en heeft visioenen van een engel, die een grote seksuele energie uitstraalt. Zij is de redding van de wereld.

Daarnaast is er Pitt, een deftige jonge man, conservatief van snit want van een Mormoonse familie. Hij heeft het lastig met zijn vrouw die een depressie kweekt. Pitt ontdekt dat hij homoseksuele neigingen heeft, en wordt de vriend van Louis.

Ten slotte is er de historische figuur van Roy Cohn. Dit is één van de afschuwelijkste rechtse intriganten uit de Koude Oorlog. Nu staat hij extra op de lijst van verfoeilijke Amerikanen, omdat hij steeds geijverd heeft voor een zuiver en homovrij Amerika, terwijl hijzelf een homoseksueel was. In de jaren tachtig werd hij ironisch genoeg een slachtoffer van aids, en in het stuk zien we de doodstrijd van Amerika's grote hypokriet.

De afloop van het stuk is bizar: de laffe Louis wordt alles vergeven, want een mens mag laf zijn, Pitt is gerijpt uit zijn homoseksueel avontuur gekomen en keert naar zijn vrouw terug want hij weet nu wat liefde is, Roy Cohn sterft maar heeft toch nog recht op het joodse gebed van de doden. En Prior is een moraal spuiende zieke, die ten slotte bij een oude Mormoonse vrouw, incarnatie van het traditionele Amerika, een ideale verzorgster vindt. Op Roy Cohn na verzamelt de laatste scène iedereen op het podium, en dan rollen de goede gevoelens over aller lippen. Er is nog hoop, schijnt Kushner te zeggen, want zelfs de

oude puriteinse mormomenvrouw beleeft dank zij de Engel een orgasme. Een nieuwe kerkpreek, *Up with People* is niet veraf.

Sit-com

Iedereen prijst Kushner omdat hij bij een stuk met een ernstige inhoud toch de mensen aan het lachen weet te brengen. Maar daar wringt precies het schoentje, want Kushner doet dat met de vakkundige truuks van de sit-coms. Er wordt zo vaak gelachen, dat de acteurs verplicht zijn te wachten tot het lachsalvo is weggestorven, zodat ze nauwelijks aan enig ernstig acteerwerk toekomen. Daarom vallen ze stuk voor stuk terug op de technieken van de televisiekomedies: ze schieten een geestige opmerking af, en zitten te wachten tot ze met hun 'realistische' dialoog verder mogen gaan. Net zoals in de sit-com worden drie verhaallijnen door elkaar geweven, zodat het stuk een opeenvolging wordt van korte sketches die elk een bepaald punt scoren. Van karakters is er dan geen sprake, wel

van types. Complexiteit wordt valselijk voorgetoverd door elk personage een positieve en een negatieve kwaliteit toe te dichten. Zo faalt Louis tegenover zijn vriend in nood, maar laat hij zijn nieuwe vriend dank zij begrip en tederheid de ware liefde ontdekken. Daarom loopt alles ten slotte, zoals bij elke zaterdagavondfilm, toch nog goed af.

De strekking van het stuk is conservatief, hoe sterk Kushner zich ook afzet tegen Reagan en de Republikeinen. De laatste scène spiegelt een algemene verzoening voor, omdat de nieuwe paria's hulp en troost vinden bij de vertegenwoordigers van de meest reactionaire godsdienst van Amerika. Zo is *Angels in America* niet het eerste meesterwerk dat uit de aids-crisis is voortgekomen. Daarom is het veel te sentimenteel en aast het te veel op gelach. Het is gewoon een lange aflevering van een soort *Cosby*-show voor intellectuelen.

Johan Thielemans

TORKA T speelt DEEMSTER

van Sharman Macdonald

vertaling: Stef Driezen

*Charme in een ball-room van de jaren 50.
Een jonge weduwe op zoek naar het geluk.*

Regie: Robert Sian

Acteurs: Bert Coosemans, Brigitte De Man,
Ann Hendriks en Wanda Joosten

Zwarte Zaal Reyndersstraat 7, 2000 Antwerpen.

Alle dagen behalve zon- en maandagen.

vanaf 24 maart tem 14 mei

Plaatsbespreking en info: 03/ 233 82 88